

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.
 brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szentágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként — 5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyön-gyössy István társzerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.**KIADÓ-HIVATAL**

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyilt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve.
 Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.
 Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. **Budapestben**, Lang Lipót, Haasenstien és Vogler (Jaulus, Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, **Bécsben**: Daube G. L. és társa, Haasenstien és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; **Berlinben**: Rudolf Mosses **Frankfurtban**: Daube G. L. és társa hirdetés irodájában.

Brassó vízvezetéke.

Tisztelt lapíróink, a „Kronstädter Ztg.” hétfői száma, egy ép oly örömdetes, mint hihetetlen hírrel kedveskedik olvasóinak; ugyanis közöl egy kétségtelenül városi tanácsunk sajtó-irodájából kikerült félhivatalos cikket, melyben sem több, sem kevesebb nem ígértetik, mint hogy egy év múlva, azaz 1891. őszén meglesz a nagy nyomású vízvezeték!

Talán van még Brassóban egy pár hiszékeny optimista, ki, nem okulva a mult bőséges tapasztalatainak, hajlandó e hírek hitelt adni; mi magunk, bocsássuk meg az ég e bünnünket, a hitetlenek közé tartozunk, s a vízvezeték áldását nemcsak a jövő őszre, de még sokkal későbbre sem reméljük, s még abban is tamáskodunk: a mai nemzedék egy tagja is megéli-e azt. Ha csalódunk, ám akkor vizet igyunk azontul bor helyett!

De lássuk, mit mond a félhivatalos értesítés, mely hivatva van Brassó polgárainak egy korty jó vízre való szomjuhozását egy évre elodázni, s azt kecsegtető reményekkel törekszik egyelőre csillapítani.

A városi tanács megbízásából Smreker — természetesen németországi — vállalkozótól készített tervezet, mely szerint Brassónak ivóvízzel való ellátása a Rakodó völgy végében fekvő Kis-Krur forrásaiból vétessék, s onnan egy a Czenket átlukasztó alaguton át vezetessék egy magas helyen elhelyezendő gyűjtőmedencébe, felülvizsgálás végett a miniszteriumnál volt, s onnan e napokban került vissza.

A miniszterium szakértői a külföldi exotikus eszmétől nem voltak nagyon elragadtatva; úgy találták, hogy ama völgy, melyben Brassó maga fekszik, sokkal gazdagabb vízben, s hogy sokkal természetesebb és egyszerűbb volna, ha Brassó ivóvizét innén szerezne be, mint az ennél sokkal rövidebb s vízben szegényebb Rakodó völgyből.

Továbbá úgy találták, hogy az esetben is, ha a víz tényleg a Krur-forrásokból vé-

tenék, a Czenk átlukasztásának nagyon re-gényes, nagyon költséges és a kivitelben na-gyon hosszadalmas eszméje legalább is fölös-leges, s hogy ily eszmét megengedhet magá-nak egy külföldi szakértő, de nem engedi meg Brassó adófizető polgárainak amugy is már igen meglapult tárczája. Mert, ha már a Rakodó völgyből vétetik is a víz, át lehet azt igen jól vezetni a martonfalvi nyergen is, mely megoldás sokkal kevésbé költséges, persze sokkal kevésbé regényes is. Miután pedig a brassói völgy vízben sokkal gazdagabb, mint a szomszédos Rakodó-völgy, a miniszterium, meg-vizsgáltatván a helyi viszonyokat e czélból kiküldött közegei által, egyáltalán nem volt hajlandó a Smreker-féle tervezet kivitelét en-gedélyezni, hanem egy új tervezetnek kidol-gozását kívánta, azon alapon, hogy a brassói völgy vize használtassék fel az ivóvíz veze-tésére.

Erre Brassó tanácsa a városi mérnököt felküldötte Pestre, s ennek sikerült kieszkö-zölnie, hogy a kész Smreker-féle tervezet, mint második alternatíva, szintén szóba jöhessen.

A miniszteri kiküldött, Barcza miniszteri tanácsos által javasolt módzat ellen a városi tanácsnak, illetőleg a „Kr. Ztg.” értesítése szer-zőjének következő kifogásai vannak: A fő-völgyben folyó víz, jelenleg körülbelül 20 mal-mot hajt, melyeknek kisajátítása igen költsé-ges volna; egy virágzó iparág fojtatnék el s végül megfosztatnék a város az utzáit most öblögető víztől. Ez körülbelül az értesítés tar-talma.

Erre megjegyezzük, hogy a brassói fő-völgyben van annyi víz, hogy jut is, marad is. A ki ott fenn járt, az láthatta, hogy ma legalább a víznek fele elvész, elszivárog, s a vízfolyás rendezése esetén a vízmennyiség legalább is megkétszereződne.

Az így nyert, eddig a földben elszivárgó víz magában is sokszorta több volna, mint az a vízmennyiség, mely ma a Rakodó völ-gyön végig a Tömös csatornába, s a rakodó-

völgyi, a felső-sétatér hosszában elhelyezett vízvezetékben folyik.

Tehát egyelőre maradhat a virágzó (?) malomipar a Bolgárszegben, maradhat az öb-lítő víz a Klastrom-utca, Nagy utca s Fekete-utca diszes csatornái számára s azért Brassó lakóinak juthatna jó, lehetőleg olcsó s bőséges ivóvíz.

A másik megoldásnak semmitféle árnyol-dalát nem ismeri a cikk szerzője. Bátor le-szek ilyenekre is utalni.

A Rakodó völgy vize ma is bevezettetik a városba. Martonfalvát ez látja el ivóvízzel s mihelyt a mostani Rakodó völgyi vízvezeték megszűnik, pedig ez képezi főforrását a leendő vízvezetéknek, e városrészt egy csepp víz nélkül marad.

E víz is malmokat hajt, melyek kisajáti-tandók lesznek s azonkívül e víz a Vár-ut-cának nemcsak öblögető vize, de iparvize is; az ott nagy számmal honos posztószövőök ipa-rát valóban elfojtjuk, ha e vizet tőlük meg-vonjuk.

Nem hiszszük, hogy a központi vízme-dence oly magasan legyen elhelyezhető, hogy Martonfalva is részesüljön a vízvezeték víz-ben; tehát egy tekintélyes városrészt, mely-nek eddig legalább volt vize, attól megfoszta-tik. A fizetendő kártalanítási összegek, ha nem nagyobbak, de kisebbek semmi esetre nem lesznek ezen esetben sem, mint ha a víz a fő-völgyből vétetnék, hol talán teljesen is elma-radhatna a kisajátítás, mert meg vagyunk győződve, hogy ha ama források eddigi ha-szonélvezőitől egy cseppet sem veszünk is el, mégis több vizet kaphatunk innen, mint a szomszéd völgyből. A Smreker-féle megoldás-sal amugy is nagyon megfogyatkozott szövő-iparosainkat sujtjuk menthetlenül, s a víz, melyet kapunk, valószínűleg sokkal kevesebb lesz. A Barcza miniszteri tanácsos által javasolt módo-zat tehát jobb, olcsóbb s természetesebb s lehetővé teszi, hogy idővel, az esetleges szük-ségnek megfelelőleg az ivóvíz mennyisége

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.**Tuteremu órája.**

Charles Monselet-től.

— Francziából fordította H. —

Jó, pompás, naiv párisi ez a Tuteremu, párisi tetőtől talpig, olyan párisi, a ki egy Arnalnak, Paul de Koeknak, Gavarninak, Henry Monniernek és Dau-miernek szolgálhatott volna modelül!

A véletlen úgy akarta, hogy egy drámai eset megzavarja békés existenciáját.

Egy napon ellopták az óráját. — Óráját és óralánczát.

A lánczon egy médailon függött, melynek bel-sejébe egy kedves kéz egy virágot vésetett ... egy árvácskát.

Oh, ez az árvácska! — Ebből egy egész ked-ves költemény szült Tuteremu szívéhez, a mi az órá-ját kiválóképen becsessé tette előtte.

De hogyan lophatták el tőle? Hol lopták el? Egy hideg fürdőben, a Szajna folyón, Tutere-mu legalább azt állította.

Kétségbeesése leirhatatlan.

Azonnal sietett a rendőrséghez, hogy megtegye följelentését s ott elég közönynyel meg is ígérték neki, hogy majd eljárnak a dologban.

A rendőrség nyomozása eredménytelen maradt.

Tuteremu több napon át végig futott Páris utcáin keresztül-kasul, lázasan, magából kikelve, minden járó-kelőnek mellényét vizsgálgatva. Kereste az óráját. Hiábavaló szaladgálás!

De ki hinné?

Egy hónap múlva, egy vasárnap délután föl-is-merte Tuteremu óráját és a lánczát egy uri ember gömbölyded poczakján, ki az opera táján épen át akart menni a boulevardon.

Tuteremu szinte elájult az örömtől.

Nyomban óvatosan üldözni kezdte a jó urat, folyton jobbra-balra tekintgetve a járdán, hogy vala-mely városi rendőrt segítségül hívjon.

De mikor legkevésbé várta, az üldözött ur fel-szökött egy omnibus lépcsőjére, oly ügyességgel, melyet poczakjától senki föl nem tételezett volna s eltűnt a járműben, mely folytatta útját a Bas-tille felé.

A meglepett Tuteremu futott az omnibus után; de az egészen teli volt.

Csak annyi ideje volt, hogy egy fiákerbe vesse magát s megparancsolja a kocsisnak, hogy kövesse az omnibust.

Miután vagy huszszor elválasztotta őket a boule-vard sokféle véletlenje, a két jármű egyszerre ért rendeltetése helyére.

Tuteremu szerencséjére, mikor kiugrott a ko-csiból, szemtől szembe állt egy városi rendőrrel.

— Kérem, mondá neki, s ha kell követelem, legyen segítségemre.

Azután, kísérve a tekintély ezen képviselőjétől, egyenesen a kövér uri ember felé tartott, ki épen le-szállott az omnibusról.

Ez látszatra egészen tisztas uri ember volt, veres arczczal, kidülledt szemekkel, gazdagon öl-tözve.

Arca tökéletes meglepedést mutatott.

— Uram, mondá neki Tuteremu, ön egy órát és lánczot visel, melyet épen egy hónapja tőlem loptak el.

A kövér ur visszahökkennt, arca őszinte meg-lepetést fejezett ki.

— Lehetséges-e? — mondá.

— Biztos vagyok benne.

A városi rendőr Tuteremuhoz:

— Be tudja állítását bizonyítani?

— Tökéletesen. Nyitsa csak ki a médailont; egy virág van bele vésvé, egy árvácska.

— Ez igaz, mondja a rendőr, miután meg-vizsgálta; kövessenek mindketten a rendőrbiztoshoz.

— Lelkesedéssel! — kiáltá Tuteremu.

— A menyő! mondá a vastag ur; én ebédre vagyok meghiva a városba ... Szerencsére a hiva-tal csak egy ugrásnyira van, tévé hozzá, mint olyan ember, ki a kerületben otthonos.

A hivatal valóban csak pár lépésnyire volt.

megkétszereztessek; a külföldi projectum drágább, mesterkétebb, s ha elegendő ivóvizet szolgáltatna is, mi egy városrész víztelenítése nélkül nem is lehetséges, kizárja a víz mennyiségének idővel való szaporítását. A városi tanács az utóbbi módozat mellett foglal állást; miért? azt ő tudja.

De legyen bár így, bár amugy, csak legyen végre vizünk; de legyen vize az egész városnak.

A városi közgyűlés pedig, a midőn e léte érdekét legközelebb érintő ügy fölött határoz, határozzon bölcsen, hogy hadd ihassunk hát végre vizet is.

Videant consules!

Külföldi krónika.

Németország legújabb békés hódítása már most befejezett tény. A német hatóságok nemcsak átvették Helgolandot, hanem II. Vilmos már meg is látogatta. Helgoland átadásával mintegy megpecsételtetett a német-angol egyezség és német-angol barátság. E ténynek annyiban általános politikai hordereje is van, a mennyiben a két nagyhatalom között létesült intimítás lényegesen megerősíti a hármasszövetség európai politikáját, melyhez már most Anglia, noha formszerűen nem lép be a szövetségbe, egész súlyával hozzájárul.

F. hó 17-én előterjesztette Salisbury gróf miniszterelnök az angol felsőházban az angol-francia egyezményt és kijelentette, hogy ez egyezségnek csupán az a célja, hogy tisztáztassék Anglia állása Zanzibárban és Franciaországé Madagaskaral szemben.

A hátsó vidékekre vonatkozó modern teoriával szemben, mely némiképp feljogosította Franciaországot, hogy földközi-tengeri birtokaitól délre annyira előnyomuljon, a mennyire neki tetszik, kívánatos volt meghuzni a határvonalat s elválasztani Franciaország és a Níger-társaság működési körét. A részletek megállapításánál Sokotót a Níger-társaság fogja megkapni. Franciaország és Anglia jegyzékváltás útján elismerték, hogy az egyezség nem érinti Törökország jogait Tripolistól délre. Angliának és Franciaországnak Afrika más részeiben való viszonyai és hatalmi köre ügyében az ősszel vegyesbizottságot fognak kiküldeni, melynek megállapodásaihoz azonban mind a két fél hozzájárulása szükséges.

Tangerből érkezett hírek szerint 12 mór törzs véd- és dacz-szövetségre lépven, föllázadt a marokkói szultán ellen, véres csatában megverte csapatait, elfoglalta a fellegrárat s elhamvasztotta, miután számos foglyot lemészárolt. A mór csapatok vezérének fiát iszonyu kínok között kivégezték. A lázadók Sefrot fogták ostrom alá. A szultán nagy sereggel készül őket megtámadni.

Brassó vármegye közigazgatási bizottsága.

Maurer Mihály főispán ur ő méltóságának elnökelete alatt tartotta meg augusztus havi gyűlését

a közigazgatási bizottság augusztus hó 11-én, melyen az összes hivatalos tagok s tisztviselők mellett a legtöbb választott bizottsági tag is részt vett volt.

Az alispán beterjesztett havi jelentéséből, mely részben az adminisztratív ügyekkel foglalkozik, a következő adatokat emeljük ki:

Közend-háborítás nem fordult elő. Személybiztonság elleni támadás négy, és pedig egy Vajda Mihály János hosszufalusi lakos ellen, ki július hó 8 és 9-ke közötti éjjelen saját telkén meglövetett, s e seb következtében el is halt. Sulyos gyanu terheli e tett elkövetése miatt Partin István hosszufalusi lakost, ki ennek folytán vizsgálati fogságba, helyeztetett.

Július 20-án Rozsnyón Prohaska Adolf németbródi illetőségű vasuti munkás, keveselvén a neki jutott fizetést, csákánnyal támadta meg a fizető mérnököt s élete fenyegetésével 30 frnyi többlet fizetésére kényszerítette. Le van tartóztatva.

Július 27-én a botfalusi cukorgyárnál alkalmazott magyar és tót nyelvű munkások között heves verekedés támadt, mely alkalommal három munkás sulyosan megsebesült. A sebesültek a kórházba, a főcinkosok a megjelent csendőr-őrszárak által a hűvösre helyeztettek.

Július 13-án román méhkeztészek, a Vidombák patakában fürdő Finta Ferencz helybeli cipészt vasvillával megtámadták, s fején sulyosan megsebesítették. A tettesek ellen a bűnvádi följelentés megtörtént.

A vagyonbiztonság 4 esetben volt veszélyeztetve, melyek közül legkomolyabb egy Prázmáron előfordult lopás; az eltovábbított három ló értéke 160 forint.

Tüzeset három fordult elő, Predeál, Hosszufalu és Botfaluban. Az első két esetben gyújtogatás gyanuja áll fenn s a terheltek le vannak tartóztatva. Biztosítva csak a botfalusi tüzesetnek áldozatul esett ház volt, 200 frt értékig.

A kár mindhárom tűz eset folytán 355 frtra rug.

Véletlen haláleset 4 fordult elő, melyek közül a legtöbb részvétet a krizbai vadászatnak áldozatul esett Teutsch Gyula halála okozta.

Ugyanaz napon (jul. 13.) fult az Oltba lóusztatás alkalmával az apáczaai illetőségű 17 éves Bölöni István. Ugyancsak vízbe veszett egy két éves kis leányka Feketehalmon.

A negyedik eset öngyilkosság, melynek áldozata a nejétől elváltan élt Schusztér Gábor botfalusi lakó, ki életének 27 éves korában forgó pisztolylyal vetett véget.

A vármegyei pénztár e hóban is szabályszerűen megvizsgáltatott és rendben találtatott.

A kir. tanfelügyelő jelentése, a szünidőnek megfelelőleg, melyben az iskolai munka pihen, kevés megemlítésre méltót tartalmazott. Kiemeljük, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur elrendelte, hogy jövőre úgy az állami, valamint az államilag segélyezett népiskolák költségvetései csak minden ötödik évben terjesztessenek fel jóváhagyás végett a miniszteriumhoz, a közbeeső négy évben a kir. tanfelügyelő van hivatva azokat felülvizsgálni és jóváhagyni.

— Ez az ur engem egyszerűen azzal vádol, hogy elloptam az óráját és lánczát.

— Ha! ha! ha! fakadt ki a rendőrbiztos nevetve.

— Ha! ha! ha! hahotázott az őrök, meg a csendőr, is, példáját követve.

Tuteremu egészen megzavarodott.

— Én nem azt mondtam, vágott vissza; én azt mondtam, hogy az ur visel egy órát és lánczot, melyet most egy hónapja tőlem loptak el.

— Az valóban más, mondá a rendőrbiztos vissza nyerve komolyságát; de ez az állítása is még nagyon merész... Bouasse ur egyike legtekintélyesebb kereskedőinknek, ki egy tekintélyes nadrágtartó-kereskedés főnöke...

— Nagykereskedés.

— Ki több mint ötven munkást foglalkoztat...

— És ki százezer franc forgalmat csinál egy évben, tévé hozzá Bouasse ur önértzetel.

— Mégis kissé erős dolognak látszik nekem, kezdé újra a rendőrbiztos, ezt az urat egy... hogy is mondjam?... közönséges zsebmetszővel összetéveszteni.

A nevetés újra kezdődött. Bouasse ur egy előkelő kézmozdulattal elhallgattatta őket. Belenyult a kabátja zsebébe.

(Vége következik.)

Érdekes részét képezte e gyűlésnek a megyei főorvos jelentése a hosszufalusi és csernátfalusi görögkeleti népiskolák épületeinek állapotáról. Az állapot, melyet e jelentés feltár, valóban megbotránkoztató! A görög keleti esperesség ennek folytán utasított, hogy három hó lefolyása alatt más helyiségekről gondoskodják ez iskolák számára, máskülönben az iskolára a törvény által előírt intézkedés fog alkalmaztatni.

A közigazgatási bizottság intézkedik, hogy az állami, községi és felekezeti iskolák a szünidő alatt kitartaroztassanak.

A kir. ügyész jelentéséből megemlítjük, hogy a brassói kir. törvényszék fogházában 126 egyén volt tartóztatva és pedig 111 férfi és 15 nő, ezek között elítélt 100 férfi és 13 nő, vizsgálati fogoly 11 férfi és 2 nő, kik közül elítéltetett 7 férfi, vád alá helyezettetett 1 nő.

A brassói és hosszufalusi járásbiróságok fogházában 38 elítélt fogoly fordult meg, kik közül a hó végén tartóztatva maradt 3 férfi és 3 nő.

A fentieken kívül foglalkozott a gyűlés még gyámsági ügyekkel s végül a jövő évi utmunka költségvetésével, melynek folyamán elhatározott, hogy az új utmunka-törvényben meghatározott legkisebb foku adómenyiség lesz igénybe veendő, mely javaslat a törvényhatósági bizottság elé ajánlólag fog terjesztetni.

Róman lapszemle.

Sok bérkocsi vonult e hó 12-én d. u. Brassóból az indóházhoz. A „Gazeta” szerkesztőjét kísérték ki, a ki tudvalevőleg e hó 14-én fog sajtóperében a kolozsvári esküdtszék előtt megjelenni. Bucsúztatól közölte a „Kolozsvár” Magharia című vezércikkét. Közljük, úgy mond, mert megérdemli arczatlan hangjáért, s miután közölte, így kíséri: „Ezen cikkeknek célzatossága, mely meghazudtolja ugyanazon „Kolozsvár” mult heti azon kijelentését, hogy nem akarja az esküdteket befolyásolni, szembezőköbb, hogy sem megjegyzéssel kísérjük. Nem is fogunk többé szóba állani a „Kolozsvárral” a felett, hogy Ungaria és Magharia azonos nevek-e vagy nem, a mint ezt a hozzájuk hasonló tulzók képzelik; e felett ilyen emberekkel hiában vitatkoznánk.”

Lesz tehát a „Gazeta” mostani sajtóperéből anynyi hasznunk, hogy megtanuljuk, vajjon Ungaria és Magyaria hasonló jelentésű szavak-e vagy nem. Anynyit azonban már ma is tudunk, hogy a Maghiaria elnevezés nem a „Gazeta” találmánya, hanem ő is a szász lapoktól tanulta, s ha most keserves tanpénzt fog ezért fizetni: az is az ő gondja leendő. Bizonyos, hogy a natió irástudóinak sehogy sem fér a fejükbe az, hogy ők Maghiaria honpolgárai, s különösen az erdélyi részekben gyenge a fejük ennek felfogására s minden szavukból kirí az unió-ellenes felfogás. Pedig ha elővonnának egy iskolai román tankönyvet, mely a hazai történelmet tárgyalja, ennek már első pár sorából megtanulhatnák, hogy „a mi hazánk Magyarország.” Ők is elismerik azt, hogy Ungaria, de azt állítják, hogy nem Maghiaria, azaz, hogy keresik kákán a csomót. Lám, mire jó a sajtóper!

A cseh mozgalmakról vezércikkhezvén a „Gazeta”, úgy van meggyőződve, hogy a csehek addig nem állanak meg, a mig nem lesz koronás cseh király. Hát legyen az ő hite szerint. Dodával, a hires generálissal is baj van a „Gazeta”-nak harmadik országában, a Banatuluban, mert: „Uj csapás a bánati határ őrökre” czimén a temesvári román lapból közöl Jakabfy főispán ellen egy keserves cikket. Belényesből kikoptak a tulzó román nationalisták s Naszódon sincs több elsíratni valójok, jó lesz tehát egyelőre a Banatulu. Majd csak kikopnak abból is. Van ezeknél azonban jobb vidék is. Romániában az egyetemi zsidó ifjak, „Asimilarea” czimen lapot indítottak s kijelentik, hogy ők Romániában románok akarnak lenni. Vajjon nem tanulhatnának-e azoktól a zsidó ifjaktól a Gazetárok?

Czenkalji.

N A P I H I R E K.

Lapunk legközelebbi száma a péntekre, f. hó 15-ére eső ünnep miatt csak kedden, f. hó 19-én fog megjelenni.

Király ő Felsége adomány. A király ő Felsége Moór község tűzkárosult lakosai segélyezésére 2000 frtot adományozott. Továbbá iskolaépítkezési czélakra ő Felsége a következő községek számára tett adományokat: a herezegfalvi róm. kath. hitközségnek 150, a bukóczi és urbreszi gör. kath. hitközségeknek 100—100 frtot.

Valami hallatlan véletlen folytán, melyet én nem vagyok képes megmagyarázni, a rendőrbiztos is épen ott talált lenni.

— Mit látok! Ön az, Bouasse ur? mondá előzékenyen, mikor a vastag urat megpillantotta.

— A mint látja, kedves barátom, válaszolta ez; ma szomszédjainál, Liévois uréknál ebédelek.

— Én is! Milyen pompás! — kiáltá a rendőrbiztos; kérem, tessék helyet foglalni.

Tuteremu zavartan állva maradt.

— Minek köszönhetem azt a szerencsét, hogy meglátogatott kedves Bouasse ur?

Tuteremu ekkor azt hitte, hogy már most neki kell átvenni a szót.

— Biztos ur...

— Én nem önhöz szóltam, mondá ez, látszólag most vére először észre Tuteremu jelenlétét.

— De kérem...

— Én Bouasse urhoz szóltam. Kérem, szóljon, Bouasse ur.

Bouasse hátra dőlven székén, mondá:

— A dolog elég egyszerű...

— Nem olyan nagyon egyszerű biz ez! morogta Tuteremu.

— Hallgasson!

Bouasse ur folytatá:

A bécsi Theresianumban megüresedett alapítványi helyek adományozása. A király a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter előterjesztése alapján, a cs. kir. Theresianumban megüresedett alapítványi helyeket: Nagy Bélának a cs. kir. Theresianumban II. osztályt, — Gömöry Lászlónak ugyanott gymn. IV. osztályt és Török Bélának a budapesti kegyesrendi gymnasiumban I. osztályt végzett tanulóknak adományozta.

Rendőri hírek. Betöréses lopás. Dobri Juon ismert és már többször megbüntetett tolvaj, a Schunn Róbert-féle méhkerthben levő lakásba az ablakon át behatolt, feltörte az ott lakó méhkerthész szobája ajtaját és egy elzárt ruhaládából 21 frt 20 krt lopott el. A méhkerthésznek otthon, a kertben volt neje azon perczen vette észre a tettest, midőn ismét kiszállott az ablakon, és az erdő felé menekült. A tettest 11-én d. u. letartóztatták, de a pénzből már mi sem találtatott nála.

— 11-én este az alsó sétatérén egy női kendő találtatott, mely a városkapitányságnál van letéve.

Román igazságszolgáltatás. Vértelmező eljárásról hozt hírt egyik czernowitzi távirat. Botusaniban, Moldvában, Lipp cipész felesége a tilosba tört tehenek miatt reárárt 65 bani helyett csak 50 bani-t vitt a botusani rendőrtisztviselőnek, a ki e miatt az asszonyt felpofozta. A hazafutott asszony ura ekkor elvitte a hiányzó 15 banit, s azt kérdezte a rendőrbiztostól, miért bántalmazta feleségét. Erre Cocotta rendőrbiztos, ólmos végű botjával úgy fejbe ütötte a szegény cipészt, hogy életlenül vágódott hanyatt. Cocotta a holttestet el akarta ásní, de a vértelmező tett hírére egybegyűlt lakosság megakadályozta. De a helység egyik orvosában sem volt annyi bátorság, hogy a halálesetről a leletet felvegye, az ügyész pedig vonakodott az eljárást megindítani. Erre Bibesco herceg képviselő táviratot intézett Károly királyhoz és a miniszterelnökhöz, a minnek a következtében Löbel jassy-i orvost és az ügyészt a vizsgálat megindítására utasították.

Bulgária lovat keres. A monarchia sófiai ügyvivőjének és főconsulának jelentése szerint a bolgár kormány 530 drb. katonalovat óhajt vásárolni, még pedig körülbelül 100 drb. tiszt, 250 drb. lovassági és 180 drb. tüzérségi lovat, oly föltétellel, hogy azok végérvényes átvétele Sofiában történik. A szállítási határidőt, árat és az átadást stb. magában foglaló részletes ajánlat f. hó 22-ig a bolgár hadügyminiszteriumnál nyújtandó be és ugyanott megtekinthetők a részletes föltételek is.

Muszka kegyetlenség. Bukarestből írják, hogy az orosz-román határfolyó, a Pruth jassyi lakosságnak már régóta kedvencz fürdőhelye és ebben a meleg nyárban is naponta kisebb-nagyobb társaságok mentek ki Jassyból az Ungheni határállomásra, hogy a Pruthban megfürödjének. Itt gyakran előfordult, hogy az uszósport barátjai a folyót egész szélességében átuszták, a nélkül, hogy a tulsó parton állomásozó orosz partőröknek feltűnt volna. Mégis, midőn a napokban két jassyi fiatal ember ezt a próbát megtette és az orosz partra érve, csak néhány perczig ki akarta magát nyugodni, mielőtt visszausznának a nem ugyan széles, de sebes folyón, egy tisztviselő parancsára több orosz határőr katona megragadta őket, ugyszólván kiránczígálta a vízből és a legkegyetlenebb módon kancsukákkal úgy elpáholta a fiatal embereket, hogy a szerencsétlenek mezitelen testéről csak úgy csorgott a vér. De ez még nem volt elég, hanem aztán még a félelemtől és a fájdalomtól félholt embereket megcsalánozták és gunyos nevetés között a folyóba visszalökték. A póruljárt fiatal emberek csak nagy ügygyel-bajjal tudták elérni a román partot, honnét nagyszámu fürdőtársaság nézte végig a hallatlan muszka kegyetlenséget, a nélkül, hogy megkinzott társaik segélyére mehettek volna.

Tanügy.

A benlakással összekötött kolozsvári kereskedelmi akadémiától. A kolozsvári kereskedelmi akadémiába oly növendékek vétetnek fel, kik a gymn., reál-, vagy polgári iskola négy alsó osztályát végezték. Az 1890/91. tanévi beiratások szeptember 1—6-ig eszközöltnének. Tandij egy évre 50 — ötven frt, melynek fele szeptemberben, fele februárban fizetendő; továbbá 2 frt ifjúsági könyvtárdij. Az új tanulók 5 frt beiratási díjt is fizetnek. A benlakásba 100 tanuló vehető fel s fölvételért e hó 15-ig kell folyamodni. Benlakási díj egy évre 350 frt, mely összeg negyedévenként vagy kivételesen havonként is fizethető. Az 1887. XXII. t. cz. 4. és 5. §§. értelmében mindazon tanulók, kik életük 12. éveig nem oltattak be újra, v. g.

legesen mindaddig nem vehetők fel, míg az idézett törvény követelményének eleget nem tettek. Bővebb értesítést nyújtó évi értesítővel készséggel szolgál a szülők megkeresésére az igazgatóság.

Értesítés

a brassói m. kir. állami kereskedelmi akadémiába való felvételről.

A három évfolyamu brassói állami kereskedelmi akadémia I-ső osztályába oly növendékek vétetnek fel, kik a gymnasium, reál- vagy a polgári iskola 4 osztályát sikerrel elvégezték, vagy a kik legalább 14 évesek, és az említett iskolák ezen osztályaiban taníttatni szokott tantárgyakból felvételi vizsgálatot tesznek.

A II-ik és III-ik osztályba való felvétel valamely hasonló rangu intézet megfelelő bizonyítványa alapján történhetik.

A fölvételre minden tanuló személyesen, atyja, anyja, gyámja vagy azoknak külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Az intézet helyén nem lakó szülők és gyámok, gyermekük vagy gyámfiuk fölvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni. Ha az igazgatónak az elszállásolás ellen kifogása van, a mennyiben a gondviselést elégtelennek találná, a tanulóknak más helyre leendő elhelyezését fogja követelni.

A tanulóknak kellő elszállásolásában az igazgatóság készséggel segédkezet nyújt.

A tanulók fölvétele szeptember hó 1-ső és 2-ik napján d. e. 9—12-ig s d. u. 3—6 óráig történik az intézet helyiségében (Nap).

Az 1887. évi XXII. t. cz. 5. §-a értelmében a fölvételre jelentkező tanulók kötelesek a védhímlő-ujraoltást igazoló bizonyítványt bemutatni.

Fizetendő díjak: Mindenik tanuló a beiratás alkalmával tartozik fizetni 2 forint beiratási díjat; 1 frtot az ifjúsági könyvtár gyarapítására és 50 krt az értesítő költségeire. Ezen díjak fizetése alul senki sem menthető fel. A második évfolyamba lépő tanulók kötelesek a vegytani gyakorlatok alkalmával használandó szerekért 2 frtot fizetni s az eszközök biztosítása fejében 3 frtot letétbe helyezni, mely utóbbi összeg azonban csakis a vigyázatlanság miatt előfordulható kár értékeig fog igénybe vétetni.

A tandij egész évre 18 frt., mely összeg vagy egyszerre a beiratáskor, vagy két részletben, szept. és febr. hónapok első napjaiban fizethető le.

Tandijmentességre csak oly tanulóknak lehet kilátása:

a) ki jó magaviseletű s ki az előző tanévről legalább jó, azaz oly bizonyítvánnyal bír, melyben a szépirást, éneket és testgyakorlatot nem számítva, egyenlő több elégséges osztályzat nem foglaltatik;

b) a tandijnak két harmadára, felére, vagy egyharmadára mérsékléseért olyanok folyamodhatnak, kik ebbeli kérelmeket családi és vagyoni körülményeikkel támogatják.

c) Kérelmező csak a tanuló szülője vagy ennek helyettese lehet.

A kérvény a nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz czimezve, mindjárt a beírás alkalmával az igazgatónál nyújtandó be.

A kérvényhez csatolandó: a) iskolai bizonyítvány az előző tanévről; b) egy évnél nem régebbi keletű szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítvány.

A kérvény és mellékletei bélyegmentesek, ha hiteles szegénységi bizonyítvánnyal vannak ellátva.

Végül megjegyezni kívánjuk, hogy a nagyméltóságu vallás- és közoktatási miniszter ur 1886. évi december hó 17-én 49840. sz. a. k. magas rendelete szerint ezen intézet az egyévi önkéntességi kedvezmény tekintetében a főgymnasiummal és főreáliskolával egyenrangunak nyilváníttatván, azon tanulók, a kik a zárvizsgálatot sikerrel fogják kiállani, az egyévi önkéntesség kedvezményében részesülnek.

A szorosabb értelemben vett kereskedelmi pályán kívül az intézetet jó sikerrel végzett növendékek az 1883. évi, a köztisztviselők minősítéséről szóló I. t. cz. alapján több hivatali pályára is képesíttetnek.

Brassó, 1890. június hó.

Az igazgatóság.

Közgazdaság.

Czuko-ipar és répatermelés, vonatkozással Brassó-megye közgazdasági viszonyaira.

(Folytatás.)

Brassó- és a szomszédos megyékben ez az eljárás a fennálló gazdasági rendszer mellett nem alkalmazható, mert itt, ha learatták a gabonát, legelő marha jön a földre s csak a jövő évben kerül a föld a következő vetés munkája alá. Vagy is: a nálunk

fennálló közös birtoklás, az ugar- és legelő-kényszer oly gazdasági rendszer, mely ha nem is zárja ki teljesen, de mindenesetre felettébb akadályozza a répatermelés által föltételezett intensív kulturát.

Ezen rendszer mellett a talajt nem lehet jól megmivelni és feltörni, valamint a burjántól mogszabadítani.

Gazdasági rendszerünknek fokozatos megváltoztatása s addig is az ugar- és legelő-kényszer elejtése felettébb szükséges.

Az okszerű répamivelésnek a fennebbiekben körvonalozott föltételei között a talaj- és óghajlati viszonyok eléggé kedvezők lévén vidékünkön, a répamivelésnek remélt meghonosítását s annak óhajtott fejlődését a miveltési eljárástól várhatjuk leginkább (Folytatása következik.)

Körrendelet

az immunis homoktalaju szőlőtelepek mikénti megállapításának és a szőlővesszőforgalom tekintetében ily telepek részére biztosított forgalmi kedvezmények szempontjából való nyilvántartásuknak szabályozása tekintetében.

(Vége.)

III. Tekintettel arra, hogy az ezen rendelet értelmében teljesítendő helyszíni vizsgálatok fogantatása megfelelő szakértelmet föltételez: e vizsgálatok megejtésével a miniszterium illetékes szakközegeit fogja megbízni. És pedig nehogy egy-egy közegnek hasonló megbízatásokkal való túlterhelése miatt az eljárás fennakadást szenvedjen: az ország ezen vizsgálatok szempontjából négy főcsoportban hét vizsgáló kerületre osztatik, melyek mindegyikében más-más szakközeg lesz megbízva a vizsgálatok végzésével.

E négy főcsoport a következő:

I. a Duna-Dráva közti homokterület

II. a Duna-Tisza „ „

III. a Tisza-Maros „ „

IV. a Maros-Duna „ „

A Királyhágón tuli országrész, tekintettel arra, hogy ott a szőlővessző-forgalmat az e tekintetben kiadott f. é. 25.000. számú körrendelet tilalmazza — ezen szempontból egyelőre mellőztetett.

IV. Az országnak ezen beosztásban meg nem nevezett egyéb vidékein netán kérelmezendő talaj-immunitási vizsgálatokat a fentnevezett szakközegek esetenként mindig az a közeg fogja végezni, kinek hivatalos székhelye a vizsgálandó helyhez legközelebb fekszik.

V. A vizsgálati eljárások összes költségei az érdekelte folyamodó felek által viselendők és pedig:

a) egy-egy talajpróba előzetes laboratoriumi vizsgálatának díja 1 frtban állapittatik meg. Ezen vizsgálati díj a talajminta beküldésével egyidejűleg utalványozandó a vizsgáló állomáshoz.

b) A helyszíni vizsgálatok czéljából kiküldött állami szakközeg szabályszerű utiköltségei és napi-díjai az illető közeg által végzett vizsgálatok arányában megosztatván: mindegyik folyamodó fél, kinél helyszíni vizsgálat eszközöltetett — köteles lesz a felmerült összes költségekből reá eső aránylagos hányadrészt megtéríteni.

c) A helyszíni szemle alapján fogantatandó végleges laboratoriumi vizsgálat; és a telep jegyzékbe való fölvétel díja 5 frtban állapittatik meg.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes vonat reg. 4 óra; gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor. b) Bukarest felé: személyvonat 5 óra 30 perczkor reggel; gyorsvonat d. u. 2 óra 33 perczkor; vegyesvonat 9 ó. 48 perczkor d. e. **Vonatérkezések** a) Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 óra 23 perczkor; vegyes vonat este 10 óra 31 perczkor; b) Bukarest felől: gyorsvonat d. u. 2 óra 13 perczkor; személyvonat 10 óra 5 perczkor este; vegyes vonat 5 óra 50 perczkor délután; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor külön-onat érkezik Predeárlól.

Brassói piaczi árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. augusztus hó 14-én.

Román papírpénz	à 20 frank	9:10	vétel 9:14	eladás
„ ezüstpénz	à 20 „	9:04	„	9:08 „
Napoleon d'or (aranypénz)	..	9:14	„	9:18 „
Török lira	..	10:38	„	10:42 „
Arany	..	5:37	„	5:42 „
Orosz papírrubel	..	136—	„	136— „

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Kiadó: Alexi könyvnyomdája

VÁJKÖPÜLŐ
(VÁSÁRHÉLYI SZABADALMA.)

U. o. nan javított

Légmentes-hygiénikus zárófödél
(Siemang-Guttman szabadalma.)

Minden államban szabadalommal ellátva.

Kiosztók, nyílt és nyitva tartó, éjjeli edények, szoba-kiosztók, szobák, fürdőszobák, kórházak, iskolák, színházak, vasúti kocsik, minden helyiségben alkalmazható. Minden helyiségben alkalmazható. Minden helyiségben alkalmazható.

ZELLERIN MÁTYÁS
cs. és kir. udv. szállító
Budapest, nagydiófa-utca 14. szám.
Képes arjegyzékek bérmentve küldetnek.
Elarusított kerestetnek. 1894

Az egyedül gyártási jogot bírja:

cs. és kir. udv. szállító
Budapest, nagydiófa-utca 14. szám.
Képes arjegyzékek bérmentve küldetnek.
Elarusított kerestetnek. 1894

Sz. 4469.—1890.

Hirdetmény.

Az alulírt városkapitányságnál több talált tárgy, pénzösszeg ezüstben és papírban, ékszer és különféle ruhák és napernyők vannak letéve.

Mi is azon megjegyzéssel közölni tétetik, hogy azon tárgyak elvesztői, mielőtt tulajdonjogukat bebizonyították, az illető tárgyakat átvehetik.

Azon tárgyakról, melyek ezen hirdetésről számított egy évi idő alatt át nem vétettek, a törvény értelmében történik rendelkezés.

Brassó, 1890. jul. 26.
(253) 1—1 A városkapitányság.

Sz. 9409.—1890.

Hirdetmény.

A magas m. k. belügyminisztérium részéről 1890. évi július hó 10-én 39432.—IV. a/1890. sz. a. kelt rendelettel jóváhagyott terv és költségvetés alapján a brassói kórház telken ragályos betegek részére szolgáló külön pavillon építése a legkevesebbet követelőnek írásbeli ajánlati uton fog kiadni.

A költségvetés teszen 10183 49 kr és az ajánlati tárgyalás csütörtökön f. é. augusztus hó 28-án délelőtti 11 órakor a városi gazdasági hivatalnál fog megtartatni.

Vállalkozni szándékozik tartoznak a bélyegzett, lopecsételt és a fenti költségvetés után számítandó 5%-nyi bántapénzzel — mely készpénzből vagy értékpapirokból állhat — ellátandó írásbeli ajánlatokat a fenti határrnapig és a meghatározott óráig a városi gazdasági hivatalnál átnyújtani, hol annak utána az átnyújtott ajánlatok azonnal nyilvánosan felbontatnak.

Terv, költségvetés, valamint az ajánlati és építési feltételek vállalkozni szándékozik által a városi gazdasági hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekintheők.

Brassó, 1890. augusztus 2.
(252) 1—3 A városi tanács.

Sz. 365.—1890.

Hirdetmény.

Brassó vármegye közigazgatási bizottsága az 1890. évi augusztus hó 11-én kelt 411. számú rendeletével a törvényhatósági utakon megromlott műtárgyak és uttest-tartozékoknak helyreállítását 3943 frt 89 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1890. évi augusztus hó 29-ik napjának délelőtti 10 órájára a Brassó vármegyei m. kir. építészeti hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántapénzzel ellátott zárt ajánlatokat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Minden egyes műtárgyra nézve külön ajánlat is tehető.

Brassó, 1890. augusztus 12.
(254) 1—3 A Brassó megyei m. kir. építészeti hivatal.

Az égvényes savanyuvizek gyöngye!
A savanyuvizek pezsgője!

Erdélyi gyógy-kincs!
K-IMPÉR-

RÉPÁTI

rendkívül szénsavdús
és legtisztább égvényes

gyógy-savanyuviz.

Csupán egyszeri használat után a teremtés iránt bárkit is hálára kötelező, megbecsülhetetlen gyógyhatásu:

a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomorbajokban, a húgy-szervek összes bántalmainál stb.

Lényeges alkotórészek	natrium bicarbonát	4.3241 gramm	1 liter vízben
	litium	0.0261 "	
	borsavas natrium	0.1124 "	
	összes szénsav 2007 ke	3.9449 "	
	nem illó alkatrészek	4.2825 "	

Páratlan oldószer az összes nyákhártyák hurutos bántalmainál!
Legkitünőbb diuretica!

Savainak szelíd hatásánál fogva, az étrend szabályozása nélkül is — **bárki által** — folyton élvezhető.

Rendkívül dús szénsavtartalmánál fogva — igen kellemes és tartós íze, valamint a nyelvre ható éles csipősege folytán — a legkedvesebb üdítő ital.

Legegészségesebb borvíz
savanykásabb borokhoz nélkülözhetlen!

A „répáti” savanyuvíz, ezen természetes és tiszta — a maga nemében ritka — ásványvíz-kincs, minden egyszerű ivónak ugy is mint élvezeti, ugy is mint gyógyital, a belső szervek összes bántalmait ellen lelkiismerettel ajánlható.

A „répáti” savanyuvíz — a balneotechnika előírta móddal kezelve — mindig friss töltésben s a természetadta tiszta minőségében kapható és megrendelhető saját raktárámban: Brassó, Széles-utca; kapható továbbá a gyógyszerárakban, kereskedésekben, szállodákban és minden előkelőbb vendéglőben.

Tisztelettel
a „répáti” gyógyforrás kezelője
György József.

A savanyuvizek pezsgője!
Az égvényes savanyuvizek gyöngye!

A „NEWYORKI GERMANIA“

két világrészre szóló életbiztosító társaság Európában: a Német birodalomban, Svájcban, Ausztriában és Magyarországon.

Érvényben lévő biztosítások: több mint **226 millió márka** értékben.

Vagyoni állása 1890 január 1-én több mint **63 millió márka.**

A biztosított feleknek eddig kifizetett nyerevények **16,749.956 márkát** tesznek ki.

Ezenkívül 1889. december végeig kifizetett: Bekövetkezett elhalálozásokért 53,358.423 mk.

Életkorban esedékes kötvényekért 10,489.889 „

Életjáradékok fejében 641.455 „

Minthogy a „Newyorki Germania” — a szó teljes értelmében — nem részvény-társulat, a tőke és nyerevény a biztosítottak kizárólagos tulajdona marad.

Kötvényei három év után megtámadhatatlanok; ez idő után, még öngyilkosság, bírói elítélés, párbaj, vagy iszákosság által okozott halál esetén is kifizetettnek; kötvényei háború esetén is — **semmi díj felemelés nélkül** — érvényesek.

Feltételei tehát nagyon előnyösök, díjai pedig a legmérsékeltebbek.

Biztosít különféle módozat szerint, de különösen ajánlandó a „nyerevény öröklési tervezete”.

Referentiák:

Berlinben a Német bank.

Bécsben a Bécsi bank-egyesület.

Budapestben a Pesti magyar kereskedelmi bank.

Részletes felvilágosítást ad Brassóban a „Newyorki Germania” főügynöke (255) 1—3

CSORBA SAMU

Nagy-utca 509. (uj: Kapu-utca 58.)

Szives figyelmeztetésül! Valódi „répáti” savanyuvíz tartalmazó minden egyes üvegnél, a dugasz K-IMPÉR Répáti égsjellel ellátva kell legyen.

Szives figyelmeztetésül! Valódi „répáti” savanyuvíz tartalmazó minden egyes üvegnél, a dugasz K-IMPÉR Répáti égsjellel ellátva kell legyen.